บทที่ 1
บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ใช้ในการสื่อสารเป็นภาษาสากล โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจุบันมีบทบาทมากทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและด้านการศึกษาที่ใช้เป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ วิทยาการใหม่ ๆ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี (สุมิตรา อังวัฒนกุล 2537: 1) กระทรวงศึกษาธิการจึงตระหนักถึงความสำคัญและเห็นความจำเป็นในการพัฒนาความสามารถทางภาษาของผู้เรียนให้ใช้ในการติดต่อสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดีและมีพื้นฐานภาษาอังกฤษเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการศึกษาในชั้นสูงต่อไป จึงจำเป็นเร่งด่วนที่จะให้ผู้เรียนไทยได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษตั้งแต่เยาว์วัย สามารถพัฒนาใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพตามศักยภาพของแต่ละบุคคล การเรียนภาษาต่างประเทศแตกต่างจากการเรียนสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เนื่องจากผู้เรียนไม่ได้เรียนภาษาเพื่อความรู้เกี่ยวกับภาษาเท่านั้น แต่เรียนภาษาเพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น ตามความต้องการในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้

การที่ผู้เรียนจะใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องคล่องแคล่วและเหมาะสมเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับทักษะการใช้ภาษา ดังนั้นการเรียนภาษาที่ดีผู้เรียนจะต้องมีโอกาสได้ฝึกทักษะใช้ภาษาให้มากที่สุดทั้งในและนอกห้องเรียน การจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติและลักษณะเฉพาะของการเรียนภาษาต้องผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งกิจกรรมฝึกทักษะทางภาษาและกิจกรรมฝึกผู้เรียนให้รู้วิธีเรียนภาษาด้วยตนเองควบคู่ไปด้วย อันจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่พึ่งตนเองได้และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต ทั้งด้านความรู้ตามแนวคิดหลักการของภาษาอังกฤษและการใช้ภาษาอังกฤษ เป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ในการเรียนวิชา อื่น ๆ รวมทั้งในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นจุดหมายสำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปการเรียนรู้

ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในปีการศึกษา 2549 สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549) พบว่า วิชาภาษาอังกฤษมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 35.69 ซึ่งเป็นอันดับสุดท้ายโดยเฉพาะข้อมูลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2549 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนที่ต้องปรับปรุงร้อยละ 48.69 เมื่อดูตามรายสมรรถภาพด้านความรู้ทางภาษาและกระบวนการคิด คะแนนเต็ม 20 คะแนน ผลการประเมินมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 6.66 คะแนน แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำและเป็นปัญหาที่ควรได้รับการปรับปรุงให้มีความสามารถสูงขึ้น

ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ทักษะด้านภาษาประกอบด้วย ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่านและทักษะการเขียน ผู้สอนควรจัดให้มีความสัมพันธ์กันทั้ง 4 ทักษะ โดยแบ่งกลุ่มทักษะได้ 2 กลุ่มคือ กลุ่มทักษะรับสาร ได้แก่ ทักษะการฟังและการอ่าน อีกกลุ่มหนึ่งคือ ทักษะการส่งสาร ได้แก่ ทักษะการพูดและการเขียน นักเรียนควรจะได้รับการฝึกฝนทักษะทั้ง 2 กลุ่มโดยสัมพันธ์กัน สำหรับทักษะการเขียน ไมเลส (Myles, 2002: Online) สุภาณี ชินวงศ์ (2543: 9-10) และศรียา นิยมธรรม (2548: 54) มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การเขียนเป็นทักษะที่ยากสำหรับนักเรียนเนื่องจากเป็นทักษะที่มีกระบวนการซับซ้อน เป็นทักษะที่ต้องได้รับการฝึกฝน เรียนรู้จากประสบการณ์และสอดคล้อง กับ เทอร์ฮัน (Terhune, 2002) ที่กล่าวว่า การเขียนให้ได้ดีนั้นไม่ใช่เรื่องง่ายสำหรับนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ หรือแม้แต่เจ้าของภาษาเองก็พบว่าการเขียนเป็นเรื่องที่ยากและมักขาดทักษะในการเขียน อย่างไรก็ตามการฝึกทักษะ การเขียนสามารถช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ภาษาด้านอื่น ๆ ด้วย และช่วยสนับสนุนทักษะการพูด เนื่องจากทักษะทั้งสองทักษะเป็นทักษะการผลิตภาษาออกมาเช่นเดียวกัน กับทักษะการอ่านและการฟังที่จะสนับสนุนซึ่งกันและกัน เพราะเป็นทักษะด้านการรับรู้เหมือนกัน ดังนั้น การเขียนจึงเป็นทักษะที่ยากที่สุดและควรเป็นทักษะที่นักเรียนต้องได้รับการฝึกฝน

สำหรับวิธีการสอนเขียนในระดับประถมศึกษา ครูจะเน้นการฝึกให้นักเรียนเขียนให้ถูกต้อง สวยงามหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลจากตัวอย่างที่ให้มา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของคอสและมาสโลว์สกี (Kos & Maslowski, 2001: 567-569) เรื่องสิ่งสำคัญในงานเขียนของนักเรียนเกรดสองที่พบว่า นักเรียนที่เขียนได้ดีต้องมีลายมือที่สวยงาม เขียนตัวสะกดได้ถูกต้อง นักเรียนไม่ได้คำนึงถึงการแสดงความคิดในงานที่เขียน ในการฝึกทักษะการเขียนต้องอาศัยระยะเวลามากกว่าทักษะอื่น ๆ และนอกจากนั้นก็มักจะพบว่า ทักษะการเขียนจะถูกนำมาสอนเป็นทักษะสุดท้ายหลังจากที่นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟัง การพูดและการอ่านมาแล้วตามลำดับ

สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร โดยเฉพาะทักษะการเขียนเนื่องจากครูผู้สอนภาษาอังกฤษมิได้นำทักษะกระบวนการและกลวิธีในการสอนภาษามาใช้วางแผนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น ทำให้นักเรียนไม่ค่อยมีโอกาสฝึกฝนการเขียนภาษาอังกฤษเท่าที่ควร เพราะครูส่วนใหญ่มุ่งเน้นสอนทักษะฟัง

การพูดและการอ่านมากกว่า โดยเน้นการสอนที่สนุกสนาน มีเพลง เกม ในการจัดกิจกรรมทำให้ความรู้ ความสามารถทางด้านภาษาลดลง (สถาบันภาษาอังกฤษ, 2550) ตลอดจนครูผู้สอนไม่ถนัดในการสอนเขียน เนื่องจากไม่ได้ศึกษาภาษาอังกฤษมาโดยตรง ทำให้ขาดความรู้ ความเข้าใจและความมั่นใจในการเขียน ไม่สามารถนำความรู้มาใช้ปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของเชาวณี คำเลิศลักษณ์ (2545: 50) ที่กล่าวว่า การสอนเขียนครูต้องใช้เวลาในการตรวจงานนาน ต้องอาศัยความรู้และความสามารถหลายด้าน จึงเป็นทักษะที่สอนยากที่สุดและผู้เรียนประสบผลสำเร็จน้อยที่สุด

ปัญหาการเรียนการสอนดังกล่าว ครูผู้สอนควรศึกษาค้นคว้ามากขึ้นเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพเพื่อนำมาปรับปรุงวิธีการสอนของครูให้ดีขึ้น ควรทดลองใช้วิธีการสอนหลายรูปแบบ จัดกิจกรรมประกอบการเรียนที่หลากหลาย ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนสนใจและชอบเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น วิธีสอนแบบต่าง ๆ ที่ใช้สอนภาษาอังกฤษ มีหลากหลายวิธี ได้แก่ วิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปล วิธีสอนแบบตรง วิธีสอนแบบฟัง-พูด วิธีสอนตามทฤษฎีการเรียนแบบความรู้ความเข้าใจ วิธีสอนตามเอกัตภาพ วิธีสอนแบบการตอบสนองด้วยท่าทาง วิธีการสอนแบบอภิปราย วิธีสอนแบบโครงการ วิธีสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ วิธีสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เทคนิคการสอนทักษะการเขียนที่มีประสิทธิภาพวิธีหนึ่งคือการสอนโดยสัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน ปัจจุบันสังคมให้ความสำคัญกับแหล่งท่องเที่ยวและเน้นการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งตรงกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (2545: 21) ที่ต้องการให้จัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยการบูรณาการให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของนักเรียน ครูควรนำสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวมาใช้ในการจัดกิจกรรมหรือเป็นสิ่งเร้าให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานและเพลิดเพลิน สถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่นเปรียบเสมือนสื่อการเรียนการสอน ให้ครูใช้เป็นวิธีสร้างกำลังใจและเร้าความสนใจให้เกิดความก้าวหน้าในการเรียน การสร้างประสบการณ์ การพัฒนาความมั่นใจ และเกิดความคงทนในการเรียนภาษาอังกฤษ

จากความสำคัญและเหตุผลความจำเป็นดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนา การเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นการพัฒนาการเขียนโดยบูรณาการคำศัพท์จากสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นจังหวัดชุมพร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลชุมพร จังหวัดชุมพร ซึ่งในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเป็นการพัฒนาองค์ความรู้ ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยบูรณาการคำศัพท์จากสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นจังหวัดชุมพร

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยบูรณาการคำศัพท์จากสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นจังหวัดชุมพร

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษต้องสอนให้สัมพันธ์กันทั้งสี่ทักษะ คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่านและทักษะการเขียน แต่ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ยากที่สุด ไม่ว่าในการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่หรือสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจึงต้องมีขั้นตอนในการสอนอย่างดี มีแรงจูงใจในการเขียน สถานการณ์หรือสิ่งเร้าที่จะช่วยให้ผู้เรียนนำไปใช้ในการเรียนคือสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว แหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นเป็นสิ่งเร้าพื้นฐาน เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ สามารถนำไปใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันและประกอบอาชีพ หากครูนำคำศัพท์จากสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่น มาใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนเนื่องจากนักเรียนรู้จักและอยู่ใกล้ตัว จะส่งผลให้ความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนสูงขึ้น

4. สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยบูรณาการคำศัพท์จากสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นจังหวัดชุมพร มีความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

5. ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนโรงเรียนอนุบาลชุมพร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 7 ห้องเรียน จัดแบบคละความสามารถของนักเรียน

5.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลชุมพร ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม ใช้วิธีการจับสลากห้องเรียน จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียน จำนวน 44 คน

5.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง การศึกษาครั้งนี้ใช้เวลาทดลอง 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวม 15 ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550

5.4 ตัวแปรที่ศึกษา

5.4.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การสอนการเขียนภาษาอังกฤษโดยบูรณาการคำศัพท์จากสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นจังหวัดชุมพร

5.4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียน

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 การเขียนภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถในการเขียนคำ ประโยค ข้อความ และเรียงตามหลักไวยากรณ์ โครงสร้างประโยคพื้นฐาน องค์ประกอบของประโยค การเขียนประโยคและข้อความสั้น ๆ และการใช้เครื่องหมายวรรคตอน

6.2 ความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษ หมายถึง การที่นักเรียนนำความรู้ ความเข้าใจและบูรณาการคำศัพท์จากสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นจังหวัดชุมพรมาใช้ในการเขียนภาษาอังกฤษ วัดได้จากแบบทดสอบความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

6.3 การสอนเขียนภาษาอังกฤษ หมายถึง วิธีการสอนเขียนภาษาอังกฤษของครูโดยใช้ตัวเลขและตัวอักษรแทนการเขียนประโยคในลักษณะต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนฝึกเขียนประโยคได้อย่างเป็นขั้นตอน

6.4 คำศัพท์จากสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นจังหวัดชุมพรได้มาโดยเลือกคำศัพท์ที่เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพรจากเอกสารแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดชุมพรและเว็บไซต์ต่าง ๆ

6.5 การบูรณาการคำศัพท์จากสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นจังหวัดชุมพร เป็นการบูรณาการโดยนำเนื้อหาจากกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในส่วนของท้องถิ่นมาเชื่อมโยงกับภาษาอังกฤษ

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 เป็นแนวทางในการสอนเขียนภาษาอังกฤษโดยบูรณาการคำศัพท์จากสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นจังหวัดชุมพร

7.2 เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนโดยการนำสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวมาเป็นสื่อการเรียนการสอนของครู

7.3 เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสอนเขียนในระดับสูงขึ้นต่อไป

7.4 ได้รูปแบบการสอนหรือวิธีสอนที่ส่งผลต่อความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนที่มีประสิทธิภาพสูง